

MATEMATIČKI POGLED NA LEKTIRU

Tanja Soucie, Zagreb

Čudnovate zgode šegrta Hlapića

Znamo da redovito čitate lektiru, ali jeste li je ikada promatrali iz perspektive matematike? Ovdje ćemo upravo to učiniti. Ovaj put bavit ćemo se Čudnovatim zgodama šegrta Hlapića hrvatske spisateljice Ivane Brlić Mažuranić.

Ivana Brlić Mažuranić rođena je 1874. godine u Ogulinu. Napisala je brojna djela za djecu, kao što su: *Valjani i nevaljani*, *Škola i praznici*, *Slike, Priče iz davnine* te *Čudnovate zgode šegrta Hlapića*. Njezina su djela prevedena na brojne svjetske jezike. Ivana Brlić Mažuranić dva je puta predložena za Nobelovu nagradu. Umrla je 1938. godine u Zagrebu.

Čudnovate zgode šegrta Hlapića opisuju pustolovine hrabrog i pravednog dječaka koji, zahvaljujući svojoj mudrosti i domišljatosti, nadvlada svako zlo.

1. *Hlapić je bio malen kao lakat, a veseo kao ptica.* - zapisano je u uvodnom dijelu romana. Nekada je mjerna jedinica za duljinu bio *lakat*. Dubrovački lakat iznosio je približno 51 cm (51.2 cm), crnogorski približno 71 cm (71.05 cm), graditeljski 75 cm, trgovачki 68 cm, a krojački 65 cm. Poredaj različite mjere *lakta* od one najkraće do one najdulje.
2. *Hlapić je imao samo jedne poderane hlače i još jedne koje mu je majstorka načinila od zelenoga sukna.* Da je Hlapić imao tri majice - crvenu, žutu i bijelu - na koliko bi se načina mogao odjenuti?
3. *Hlapić je pred kućom s plavom zvijezdom susreo dječaka Marka koji je plakao jer je izgubio dvije guske.* Marko nije imao oca, a njegova majka bila je siromašna, pa je zato Marko morao paziti na guske, jer je svaka guska vrijedila tri stotine kruna. Kolika je ukupna vrijednost gusaka koje je Marko izgubio? Navedi barem jednu zemlju u kojoj se novčana jedinica zove kruna.

Rješenja postavljenih zadataka provjerite na stranici 71.

4. Crni čovjek ukrao je Hlapiću čizmice, no Hlapić nije plakao već je rekao Bundašu: „Hajdemo, Bundašu, tražiti onoga čovjeka. Mi ćemo ga naći makar ga tražili deset godina i dobit ćemo čizme, pa da ih je objesio u sam carski dimnjak!“ Koliko deset godina ima dana? Koliko deset godina ima sati?
5. Hlapić je susreo Gitu s papigom na ramenu. Tri puta rekla je papiga „dobro jutro“. Bila je tako brbljava da bi osam dana neprestano govorila „dobro jutro“ da je Gita nije primila za kljun. Zatim počnu Gita i Hlapić razgovarati. Ako papiga u jednome danu 17 puta izgovori dobro jutro, koliko će puta izgovoriti dobro jutro u osam dana?
6. Nakon rada u polju Hlapić je s težacima sjeo za stol večerati. Gazdarica im je donijela četiri velike zdjele graha i tri još veće zdjele krumpira. Ako je masa graha u svakoj zdjeli 2.5 kg, a masa krumpira u svakoj zdjeli 3.5 kg, kolika je ukupna masa graha i krumpira u svim zdjelama?
7. Grgrina majka dala je Hlapiću rubac u koji je bio uvezen srebrni novčić i zamolila ga je da ga predala Grgi. Ako je masa novčića 5 grama, a vrijednost grama srebra iznosi 6.39 kuna, kolika je vrijednost toga novčića u kunama?
8. Hlapić se pri gašenju požara ozlijedio pa je na peti imao ranu. Gita se čudila da Hlapić tako malo mari za svoju ranu. Ona bi sigurno tri dana plakala da je imala takvu ranu. Koliko bi minuta Gita plakala da je plakala tri dana bez prestanka?
9. Hlapić je na Gitin prijedlog pastirima ponudio da im pokrpa opanke ako Gitu i njega prime na noćenje. Ako je svaki od pet pastirića bio zadužen za čuvanje pet krava, a svaka je krava na paši pojela 5 kg trave, koliko su ukupno trave pojele sve krave zajedno?

10. Mljekar je Hlapiću ostavio svoja kola i svoga magarca. Ako je vrijednost kola 1350 kruna, a vrijednost magarca 75 kruna manja, kolika je ukupna vrijednost kola i magarca?

I vas pozivamo da se uključite i pošaljete nam članak sa zadatcima vezanima uz lektirna djela koja čitate! Nadamo se uspješnoj suradnji.

Uredništvo

